Region Stockholm

Diarienummer
RS 2026-0300

Strategi

Hälso- och sjukvårdens samt tandvårdens försörjning och försörjningsberedskap avseende sjukvårdsprodukter

Beslutad av regionfullmäktige den XX

Gäller till 2030

Gäller för Region Stockholm

Innehållsförteckning

1. Inledning 3
1.1 Syfte och målbild 3
1.2 Tillämpning 3
1.3 Definitioner 3

2. Regelkrav 5
2.1 Försörjning av sjukvårdsprodukter är en del i hälso- och sjukvårdsuppdraget 5
2.2 Försörjning av sjukvårdsprodukter ska fungera även vid fredstida kriser och höjd beredskap 6

3. Strategiska principer 6
3.1 En avlastning för vården 6
3.2 Ett samordnat utvecklingsarbete 7
3.3 Ett tydligt systemperspektiv 7
3.4 En digitaliserad försörjning 7
3.5 En långsiktigt hållbar ekonomi 7

4. Realisering av strategin 7
4.1 Finansiering 7
4.2 Organisering 8
4.3 Hållbar utveckling 8

1. Inledning

1.1 Syfte och målbild

Denna strategi syftar till att ge en långsiktig inriktning för hälso- och sjukvårdens samt tandvårdens försörjning och försörjningsberedskap avseende sjukvårdsprodukter, vilket möjliggör för ansvariga nämnder och bolag att tillsammans säkerställa en sammanhållen och koordinerad förmågeutveckling fram till 2030. Med hälso- och sjukvård samt tandvård avses den verksamhet som Region Stockholm ansvarar för enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och tandvårdslagen (1985:125).

Målbilden är ett gemensamt försörjningssystem som säkerställer en försörjning av sjukvårdsprodukter som:

- är robust i vardagen, flexibel vid förändringar och motståndskraftig vid fredstida kriser och höjd beredskap.
- utgår från hälso- och sjukvårdens samt tandvårdens behov, samt avlastar och förenklar för vårdpersonal och vårdproduktion.
- säkerställer resurseffektiv regelefterlevnad på systemnivå.

1.2 Tillämpning

Strategin gäller för de nämnder och bolag som har ansvar relaterat till hälso- och sjukvårdens samt tandvårdens försörjning och försörjningsberedskap avseende sjukvårdsprodukter. Regionstyrelsen har ett särskilt ansvar att leda och samordna den förflyttning som strategin avser. Detta förändrar inte ansvaret för övriga nämnder och bolag avseende det egna arbetet med försörjning och försörjningsberedskap av sjukvårdsprodukter. Hälso- och sjukvårdsnämnden har fortsatt ansvar att leda och samordna arbetet med läkemedelsberedskap.

Regionstyrelsen ansvarar för att strategin omsätts i en koncernövergripande handlingsplan där prioriterade utvecklingsområden konkretiseras i aktiviteter och åtgärder. Berörda nämnder och bolag ansvarar för att strategi och handlingsplan omsätts i den egna verksamhetsplaneringen.

1.3 Definitioner

Försörjning

Med försörjning avses hela försörjningsflödet:

- analys och planering utifrån hälso- och sjukvårdens samt tandvårdens behov.

- kategori- och sortimentstyrning, upphandling och avtalsförvaltning.
- varuflödesstyrning, lagerhållning och distribution.
- hälso- och sjukvårdens samt tandvårdens användande.
- cirkulära flöden.

Försörjningsberedskap

Försörjningsberedskap handlar om att förbereda att samhället vid fredstida kriser och höjd beredskap har tillgång till de varor och tjänster som är nödvändiga för att trygga befolkningens överlevnad, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna, och bidra till det militära försvarets förmåga.

Försörjningsberedskap avseende sjukvårdsprodukter har tre utgångspunkter:

- Tillgången till sjukvårdsprodukter ska stärkas genom ökad lagerhållning.
- De sjukvårdsprodukter som lagerhålls i beredskapssyfte för fredstida kriser och höjd beredskap ska nyttjas resurseffektivt i vardagen.
- De sjukvårdsprodukter som lagerhålls ska ha en säkerställd distribution.[1]

Sjukvårdsprodukter

Med sjukvårdsprodukter avses enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) läkemedel, medicintekniska produkter (enligt EU:s produktregelverk MDR/IVDR), personlig skyddsutrustning, livsmedel för speciella medicinska ändamål och tillverkningsmaterial. Varje region ska utifrån de egna lokala behoven avgöra vilka sjukvårdsprodukter som ska lagerhållas.[2] Region Stockholm ska utgå från en funktionsbaserad tolkning av sjukvårdsprodukter där hälso- och sjukvårdens samt tandvårdens faktiska behov i vardagen är vägledande. Sjukvårdsprodukter omfattar därför, utöver ovan produktkategorier, de övriga insatsvaror och förbrukningsartiklar som är nödvändiga för att upprätthålla god vård, patientsäkerhet, basal omvårdnad, hygien, smittförebyggande arbete, arbetsmiljö samt vårdrelaterad avfallshantering.[3] Även textilier, livsmedel och patientkost behöver ingå i hälso- och sjukvårdens samt tandvårdens försörjning och försörjningsberedskap.

---

[1] En stärkt försörjningsberedskap för hälso- och sjukvården (SOU 2021:19).
[2] Lagerhållningsskyldighet av sjukvårdsprodukter för kommuner och regioner, Socialstyrelsens delredovisning av regeringsuppdraget (S2025/00866).
[3] Detta i enlighet med förarbeten till hälso- och sjukvårdslagen och regeringens proposition om hälso- och sjukvårdens beredskap (2024/25:167).

Vårdnära
Lagerhållning av sjukvårdsprodukter ska i så stor utsträckning som möjligt ske nära de platser där sjukvårdsprodukterna ska omsättas (det vill säga vårdnära), för att möjliggöra resurseffektivt nyttjande och säkerställd distribution.[4] Region Stockholm tolkar vårdnära som inom Stockholms läns geografiska område.

2. Regelkrav

I detta kapitel beskrivs kortfattat de regelkrav som sätter ramarna för Region Stockholms arbete med och ansvar för försörjning och försörjningsberedskap avseende sjukvårdsprodukter.

2.1 Försörjning av sjukvårdsprodukter är en del i hälso- och sjukvårdsuppdraget

Att försörja hälso- och sjukvården med sjukvårdsprodukter är en del av grunduppdraget för alla vårdgivare.[5] Det ska finnas en grundläggande lagerhållning av de produkter som används i verksamheten hos varje vårdgivare.

Från och med januari 2027 är Region Stockholm skyldig att lagerhålla de sjukvårdsprodukter som behövs för sådan vård som regionen ska erbjuda. Lagerhållningsskyldigheten kommer att styras via en förordning från Socialstyrelsen och utgå från lagerhållning för god vård i vardagen. Inriktningen är att säkerställa vårdnära omsättningslagring motsvarande en månads normalförbrukning för upprätthållandet av god vård.

Region Stockholm ska avgöra vilka sjukvårdsprodukter som bör lagerhållas utifrån lokala förutsättningar och behov. Avsteg kan göras, exempelvis om produkterna är mycket utrymmeskrävande, dyra eller har särskilda säkerhetskrav, men behöver vara väl motiverade och dokumenterade. Socialstyrelsen understryker att denna rådighet innebär att regionen också ansvarar för att kontinuerligt sortimentsarbete sker för löpande anpassningar av innehåll och omfattning av den lagerhållning som regionen bygger upp. Ett initialt större sortimentsarbete behöver göras för att besluta om vilka sjukvårdsprodukter som uppfyller kraven för lagerhållningsskyldighet samt eventuella avsteg.[6]

---

[4] Proposition om hälso- och sjukvårdens beredskap (2024/25:167).
[5] Hälso- och sjukvårdslag (2017:30).
[6] Lagerhållningsskyldighet av sjukvårdsprodukter för kommuner och regioner, Socialstyrelsens delredovisning av regeringsuppdraget (S2025/00866).

Region Stockholm är som huvudman skyldig att beakta den vård som bedrivs av privata och idéburna aktörer på uppdrag av regionen och ansvarar för att det finns en lagerhållning av produkter som motsvarar den totala förbrukningen för all regionfinansierad vård. Regionen ska därför genom beställarnämndernas avtal med privata och idéburna aktörer reglera samt följa upp att även dessa vårdgivare lagerhåller sjukvårdsprodukter motsvarande en viss normalförbrukning inom den egna verksamheten.[7] Syftet är att säkerställa tillräcklig lagerhållning på vårdsystemnivå för den vård som regionen ansvarar för.

2.2 Försörjning av sjukvårdsprodukter ska fungera även vid fredstida kriser och höjd beredskap

Stora delar av hälso- och sjukvården och tandvården utgör samhällsviktig verksamhet och ska kunna bedrivas även under fredstida kriser och höjd beredskap. Region Stockholm ska planera sin hälso- och sjukvård så att beredskap för katastroftillstånd, masskadehändelser, andra händelser som allvarligt kan inverka på regionens förutsättningar att fullgöra sina skyldigheter, andra fredstida krissituationer samt höjd beredskap upprätthålls.[8]

Att identifiera och förebygga sårbarheter i försörjningskedjor, leverantörsberoenden och andra försörjningsrisker avseende sjukvårdsprodukter är ett löpande arbete som behöver bedrivas inom både koncernövergripande och verksamhetsnära kontinuitetshantering, risk- och sårbarhetsanalyser, beredskapsplanering samt kris- och krigsledning.

3. Strategiska principer

I detta kapitel beskrivs ett antal strategiska principer som ska tillämpas i samband med planering, prioritering och beslutsfattande som rör hälso- och sjukvårdens samt tandvårdens försörjning och försörjningsberedskap.

3.1 En avlastning för vården

Hälso- och sjukvårdens samt tandvårdens försörjning och försörjningsberedskap ska utformas för att frigöra vårdpersonalens tid och kompetens till patientnära arbete. Ändamålsenlig styrning av försörjningens utförande och utveckling ska säkerställa att rätt kompetens används där den gör störst nytta. Uppgifter som kan utföras av andra professioner eller funktioner ska organiseras därefter, så att hälso- och

[7] Lagerhållningsskyldighet av sjukvårdsprodukter för kommuner och regioner, Socialstyrelsens delredovisning av regeringsuppdraget (S2025/00866).
[8] Hälso- och sjukvårdslag (2017:30).

sjukvårdens samt tandvårdens resurser används effektivt och vårdproduktionen stärks.

3.2 Ett samordnat utvecklingsarbete

Hälso- och sjukvårdens samt tandvårdens försörjning och försörjningsberedskap ska utvecklas genom proaktiv samverkan och samordning mellan berörda aktörer inom Region Stockholm samt, när det är relevant, med myndigheter, andra regioner och andra externa aktörer.

3.3 Ett tydligt systemperspektiv

Hälso- och sjukvårdens samt tandvårdens försörjning och försörjningsberedskap ska bedrivas med ett tydligt systemperspektiv med en gemensam styrning och ledning för såväl vårdsystem som försörjningssystem. Strategiskt beslutsfattande och taktisk planering ska möjliggöra ett effektivt operativt utförande.

3.4 En digitaliserad försörjning

Hälso- och sjukvårdens samt tandvårdens försörjning och försörjningsberedskap ska tillvarata de möjligheter som digitalisering och automatisering skapar för att höja kvaliteten i försörjningen, minska sårbarheter i leveranskedjorna och avlasta verksamheten från administrativa arbetsmoment.

3.5 En långsiktigt hållbar ekonomi

Hälso- och sjukvårdens samt tandvårdens försörjning och försörjningsberedskap ska styras och utvecklas för långsiktig hållbarhet. Beslut ska föregås av totalkostnadsanalys och riskbedömning som tar hänsyn till kort- och långsiktiga aspekter och effekter på systemnivå. Åtgärder och investeringar som aktualiseras ska hanteras inom ordinarie budget- och investeringsprocesser.

4. Realisering av strategin

4.1 Finansiering

Grundprincipen är att varje nämnd och bolag ansvarar för att finansiera sitt uppdrag inom hälso- och sjukvårdens samt tandvårdens försörjning och försörjningsberedskap av sjukvårdsprodukter. Finansiering, investeringar och övriga åtgärder som krävs för att upprätthålla och utveckla en robust försörjning, särskilt inom försörjningsinfrastrukturen, hanteras inom ramen för den ordinarie budget- och verksamhetsplaneringsprocessen samt tillhörande investeringsprocess. Den förmågeutveckling som strategin innebär drivs av skärpta regelkrav och en höjd nationell ambitionsnivå.

Regionstyrelsen ansvarar för att eventuella statsbidrag fördelas utifrån berörda nämnders och bolags respektive behov.

4.2 Organisering

Regionstyrelsen ansvarar för att leda och samordna den förflyttning som berörda nämnder och bolag behöver göra för att uppnå strategins syfte och målbild. Regionstyrelsen ska, genom nära dialog med berörda nämnder och bolag, säkerställa en effektiv, långsiktig och ändamålsenlig organisering av vårdens försörjning och försörjningsberedskap.

4.3 Hållbar utveckling

Hälso- och sjukvårdens samt tandvårdens försörjning och försörjningsberedskap bedrivs och utvecklas för hållbar utveckling enligt gällande regelverk och av regionfullmäktige beslutade styrdokument. Potential för cirkularitet som strategi för ökad robusthet samt stärkt hållbarhet ska särskilt beaktas.